

Mothers in Business ry
Kunta- ja aluevaalitavoitteet 2025:

Elinvoimaa perheiden hyvinvoinnista

Lasten ja perheiden palvelut ovat elinvoimatekijä kunnille ja alueille. Pienten lasten ja koululaisten vanhemmat muodostavat merkittävän osan kuntien työvoimasta. Kunta, joka onnistuu tukemaan työn ja perheen yhteensovittamista, on houkutteleva asuinpaikka perheille. Kuntien ja hyvinvointialueiden tulee panostaa seuraavalla valtuustokaudella erityisesti pienten lasten vanhempien työllistymisen tukeen, työn ja perheen yhteensovittamisen mahdollisuuksiin sekä lapsiperheajan palveluiden laatuun ja saatavuuteen. Kunnat ja hyvinvointialueet voivat suurina työllistäjinä kitkeä työelämän raskaus- ja perhevapaasyrjintää, olla perheystävällisiä työnantajia sekä edistää esimerkillään perheystävällisten käytäntöjen yleistymistä työelämässä.

1. Laadukas varhaiskasvatus

Laadukas ja turvallinen varhaiskasvatus on sijoitus lasten tulevaisuuteen ja myös vanhempien työssäkäynnin edellytys. Pysyvät ryhmät ja sitoutunut henkilöstö luovat lapsille turvallisen kasvuympäristön.

- Kuntien tulee varmistaa ikätasaisen ryhmäkoon toteutuminen varhaiskasvatuksessa.
- Osaavaa ja sitoutunutta henkilökuntaa tarvitaan riittävästi jokaisessa ryhmässä. Henkilökunnan työhyvinvointia, johtamista ja palkkausta tulee kehittää.
- Kunnissa tulee ottaa käyttöön lähipäiväkotimalli, joka takaa lapselle paikan lähipäiväkodissa (vrt. lähikoulumalli).
- Varhaiskasvatuspaikkoja tulee olla saatavilla vuoden ympäri. Paikan saaminen ei voi edellyttää aloitusta elokuussa.

2. Koululaisten vapaa-ajan ja loma-ajan toimintaa on lisättävä

Suomessa koulupäivät ovat lyhyitä ja lomamat pitkiä. Pienillä koululaisilla on paljon vapaa-aikaa ilman aikuisten tukea, mikä voi lisätä yksinäisyyttä, mielenterveyden oireilua ja kiusaamista.

- Koululaisten hyvinvointia on tuettava järjestämällä ohjattua vapaa-ajan toimintaa vanhempien ollessa töissä.
- Iltapäiväkerhotoiminta tulisi laajentaa koskemaan myös peruskoulun 3.- ja 4.-luokkalaisten. Mallia tulisi ottaa Ruotsin Fritidshem-toiminnasta, jossa taataan iltapäiväkerhopaikka jokaiselle lapselle esiopetusiästä kuudennen luokan loppuun.
- Harrastamisen Suomen malli tulee vakiinnuttaa osaksi jokaisen kunnan toimintaa (lisätietoja: harrastamisensuomenmalli.fi).
- Koululaisten loma-ajan toiminnan tulee olla laadukasta ja kaikkien saavutettavissa.

3. Laadukkaat palvelut ja tasa-arvoinen vanhemmuus

Saavutettavat, joustavat ja laadukkaat lapsiperhepalvelut tukevat perheiden hyvinvointia ja tasa-arvoa aina lasten teini-ikään ja varhaisaikuisuuteen asti.

- Neuvolat ja varhaiskasvatus ovat avainasemassa tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen vanhemmuuden muodostumisessa.
- Lapsiperheiden terveys- ja sosiaalipalveluita on kehitettävä tukemaan paremmin perheen ja työssäkäynnin yhteensovittamista.
- Nuorten mielenterveyden oireilun lisääntyessä nuorille ja heidän vanhemmilleen tulee olla saatavilla matalan kynnyksen tukea oppilashuollon ja terveydenhuollon palveluissa.
- Kotipalvelun asemaa ennaltaehkäisevän perhetyön muotona on vahvistettava.

4. Tasa-arvoiset koulutuspolut ja oppimisympäristöt

Jokaisella lapsella ja nuorella tulee olla vapaus valita tulevaisuutensa. Koulutusalat ja työelämä ovat vahvasti sukupuolen mukaan eriytyneitä. Peruskoulussa tehdyt oppiainevalinnat ja niiden myötä kehittyvä osaaminen sekä kiinnostus eri oppiaineisiin vaikuttavat koulutus- ja työelämävalintoihin myös peruskoulun jälkeen.

- Opinto-ohjauksen pitää tukea lasten ja nuorten yhtäläisiä edellytyksiä tutkia erilaisia uravaihtoehtoja ja koulutuspolkuja stereotyyppioista tai perinteisistä käsityksistä riippumatta.
- Koulujen tulee vahvistaa aktiivista ja osallistavaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelua. Opettajien ja koulun henkilöstön osaamista tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisessä tulee vahvistaa.

5. Äitien työssäkäynnin tuki

Pienten lasten äitien töihin paluu perhevapaiden jälkeen voi pitkittyä ja vaikeutua. Henkilöllä ei ole aina työpaikkaa, johon palata tai työn ja perheen yhteensovittaminen on haastavaa esimerkiksi vuorotyön vuoksi.

- Työllisyyden hoidon ja työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi kunnille 1.1.2025. Kuntien tulee huomioida pienten lasten vanhempien töihin paluun tuki osana palveluitaan.
- Työllisyyspalveluissa tarvitaan perheellisten työllisyyden erityiskysymyksiin perehtynyttä henkilöstöä sekä palveluita, kuten palvelukäynnin ajaksi järjestettyä lastenhoitoa.
- Suomeen saapuvat kansainväliset osaajat työllistyvät hyvin, mutta puoliset jäävät työelämän ulkopuolelle. Heidän työllistymisekseen tarvitaan enemmän panostuksia.
- Kunnat ja hyvinvointialueet ovat suurina työllistäjinä itse avainasemassa työelämän raskaus- ja perhevapaasyrjinnän kitkemisessä. Ne voivat myös omalla esimerkillään edistää perheystävällisten käytäntöjen yleistymistä.

Lisätietoja:

Annica Moore, toiminnanjohtaja, MiB ry, annica.moore@mib.fi